

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ερ. Φ.: 99

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: Βουλευτή κ. Νεοκλή Κρητικό

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 3017/5.2.2024 Ερώτηση με θέμα:
«Αποκατάσταση και Ανάδειξη των Σπηλαίων και των Κτηριακών Εγκαταστάσεων Διρού
Ν. Λακωνίας»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 3017/5.2.2024 Ερώτησης του Βουλευτή κ. Νεοκλή Κρητικού και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Η Πράξη «Αποκατάσταση και Ανάδειξη των Σπηλαίων και των Κτηριακών Εγκαταστάσεων Σπηλαίων Διρού Ν. Λακωνίας» εντάχθηκε στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα 2007-2013», το 2012, με Απόφαση του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Επειδή, ωστόσο το έργο δεν ήταν δυνατό να ολοκληρωθεί στο πλαίσιο του εν λόγω προγράμματος, με Απόφαση της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Τομεακών Ε.Π. του ΕΤΠΑ και ΤΣ της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία 2014-2020» εντάχθηκε στις 02.05.2018 στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία 2014-2020» η Β΄ Φάση του, ως έργο-γέφυρα, με συνολικό προϋπολογισμό 6.332.718,12 € και ημερομηνία προθεσμίας επιλεξιμότητας δαπανών την 31.12.2023.

Σημειώνεται ότι η Πράξη υλοποιείται από δύο Φορείς: Την ΕΤΑΔ Α.Ε., η οποία είναι και ο κύριος του έργου, και το ΥΠΠΟ, γεγονός που οδηγεί σε σημαντική αλληλοεξάρτηση στην υλοποίηση των εργασιών.

Το ΥΠΠΟ, διά της καθ' ύλην αρμόδιας Εφορείας Παλαιοανθρωπολογίας-Σπηλαιολογίας, έχει αναλάβει την υλοποίηση 5 υποέργων, συνολικού προϋπολογισμού 1.544.403,60 €, τα οποία αφορούν στα εξής:

Υποέργο 1: Καθαρισμός του Σπηλαίου Βλυχάδα από την επιλιθική χλωρίδα. Εκτύπωση πληροφοριακού υλικού και για τα δύο Σπήλαια. Ανάδειξη ανασκαφικής τομής στο σπήλαιο Αλεπότρυπα. Επανεκθεση του Μουσείου. Εξοπλισμός εργαστηρίου και αποθηκών.

Υποέργο 5: Απόσμηση και μικροβιοκτονία με ειδικό αέριο υλικό του χώρου του Σπηλαίου Βλυχάδας.

Υποέργο 6: Εγκατάσταση συστήματος παρακολούθησης κλιματικών παραμέτρων.

Υποέργο 7: Προμήθεια και εγκατάσταση προθηκών με ενσωματωμένα φωτιστικά και ειδικών εκθεσιακών κατασκευών για το Μουσείο Αλεπότρυπας.

Υποέργο 8: Προμήθεια σε οπτικοακουστικό υλικό για το Μουσείο Προϊστορίας Σπηλαίων Μάνης.

Η ΕΤΑΔ Α.Ε. έχει αναλάβει την υλοποίηση του υπόλοιπου φυσικού αντικείμενου του έργου μέσω 4 υποέργων, συνολικού προϋπολογισμού 3.861.543,80 €. Στα υποέργα αυτά περιλαμβάνεται και το κύριο υποέργο 3, το οποίο αφορά στα εξής: α) Ανέγερση νέου κτηρίου

για το Μουσείο Προϊστορίας Σπηλαίων Μάνης μετά την κατεδάφιση του υφιστάμενου κτηρίου, β) Παρεμβάσεις στα υφιστάμενα κτήρια εισόδου και εξυπηρέτησης επισκεπτών, γ) Αποκαταστάσεις βελτίωσης διαμορφώσεων, δ) Η/Μ εγκαταστάσεις και ε) Εκσυγχρονισμός υφιστάμενου βιολογικού καθαρισμού.

Η υλοποίηση της Πράξης είχε σημειώσει εξαρχής καθυστέρηση από πλευράς ΕΤΑΔ Α.Ε., ειδικότερα όσον αφορά στο υποέργο 3, το οποίο αποτελούσε τον πυρήνα όλης της Πράξης, καθώς η ολοκλήρωση του οικοδομικού προγράμματος αποτελούσε προϋπόθεση για την υλοποίηση πολλών άλλων υποέργων. Ως εκ τούτου, η μη ολοκλήρωση του εν λόγω υποέργου, το οποίο συμβασιοποιήθηκε τον Μάιο 2020, δεν επέτρεψε την ολοκλήρωση των εργασιών που είχε αναλάβει η Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας-Σπηλαιολογίας και οι οποίες ήταν άμεσα εξαρτώμενες από το συγκεκριμένο υποέργο.

Αντιθέτως, η Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας-Σπηλαιολογίας ολοκλήρωσε εντός των προβλεπόμενων χρονοδιαγραμμάτων όλες τις εργασίες αρμοδιότητάς της που ήταν ανεξάρτητες από την υλοποίηση του υποέργου 3. Ειδικότερα, ολοκληρώθηκαν:

- Η προμήθεια και εγκατάσταση εμπορευματοκιβωτίων και προκατασκευασμένων οικίσκων στον εξωτερικό χώρο των σπηλαίων και η μετεγκατάσταση σε αυτούς όλου του αρχαιολογικού υλικού, το οποίο θα παραμείνει σε αυτούς μέχρι την επαναμεταφορά και οριστική έκθεσή τους στο νέο Μουσείο Προϊστορίας Σπηλαίων Μάνης, στο πλαίσιο του υποέργου 1.

- Οι εργασίες καθαρισμού του Σπηλαίου Βλυχάδα από την επιλιθική χλωρίδα τόσο στο λιμναίο τμήμα του σπηλαίου όσο και στο χερσαίο, στο πλαίσιο των υποέργων 1 και 5. Σημειώνεται ότι το Σπήλαιο Βλυχάδα επί του παρόντος επαναλειτούργει, παρά τη μη αντικατάσταση από πλευράς ΕΤΑΔ Α.Ε. των υφιστάμενων, πεπαλαιωμένων Η/Μ εγκαταστάσεων και παρά τις επισημάνσεις της Εφορείας Παλαιοανθρωπολογίας-Σπηλαιολογίας, με αποτέλεσμα να επιμολύνεται και πάλι.

- Εκπονήθηκε και εγκρίθηκε από το ΥΠΠΟ, με την υπ' αριθμ. ΥΠΠΟΑ/640350/23-12-2022 Απόφαση (ΑΔΑ: ΡΩ044653Π4-ΖΛΓ), η γεωτεχνική μελέτη στερέωσης της ανασκαφικής τομής Β1 του σπηλαίου Αλεπότρυπα και πραγματοποιήθηκαν οι σχετικές στερεωτικές εργασίες, στο πλαίσιο του υποέργου 1.

Δεδομένου ότι η ΕΤΑΔ Α.Ε., ως κύριος της Πράξης, είναι αρμόδια για τη συνέχιση και ολοκλήρωσή της, το ΥΠΠΟ από την πλευρά του έχει προβεί σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες προς την ΕΤΑΔ, προκειμένου να καταστεί δυνατή η ολοκλήρωση του έργου και ο χώρος των Σπηλαίων Διρού να αποκτήσει εικόνα αντάξια της πολιτιστικής, ιστορικής και αρχαιολογικής του σημασίας.

Η Υπουργός Πολιτισμού
ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Πολιτισμού
2. ΓΔΑΠΚ
3. ΔΙΠΚΑ
4. Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας – Σπηλαιολογίας
5. ΕΔΕΠΟΛ